

**UCHWAŁA NR XIX/192/2016
RADY MIEJSKIEJ W CHOROSZCZY**

z dnia 30 września 2016 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Choroszcz na lata 2016-2018

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r, poz. 446), w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2015, poz. 332, z 2016 r. poz. 575) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Choroszcz na lata 2016-2018 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Choroszczy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Choroszczy

mgr Beata Marlena Jeżerys

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2016-2018

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie i podstawy prawne działania.....	3
2. Uzasadnienie wprowadzenia programu	4
3. Diagnoza demograficzna w gminie Choroszcz	5
4. Diagnoza społeczna w gminie Choroszcz	6
5. Analiza SWOT	8
6. Odbiorcy programu	8
7. Cele Gminnego Programu Wspierania Rodziny	10
8. Realizatorzy programu	12
9. Źródła finansowania	12
10. Zakładane efekty realizacji programu	13
11. Monitoring i ewaluacja programu	13
12. Podsumowanie	14

WPROWADZENIE I PODSTAWY PRAWNE DZIAŁANIA

Rodzina to podstawowa grupa społeczna, która początkuje wszelkie działania prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa. Innymi słowy, rodzina jest instytucją, która prowadzi do kształtowania tożsamości i postaw młodego człowieka. To właśnie w niej rodzi się hierarchia wartości, kodeks postępowania, kształtuje się kręgosłup moralny dzieci i młodzieży. Dlatego nawet niewielkie zaburzenie może powodować destabilizację w rodzinie. Destrukcyjne przerywanie łańcucha więzi rodzicielsko-opiekuńczych prowadzi do zakłócenia relacji międzyludzkich. Rodzina dla każdego człowieka powinna być docelową przystanią, wskaźnikiem, drogowskazem, który podpowie, w którą stronę się kierować. Rodzina kształtuje ludzkie postawy i nadaje sens egzystencji człowieka. Z domu wynosi się własne przyzwyczajenia, nawyki, zachowania i etyczne odniesienia. Osłabienie rodziny zarówno w sferze materialno-bytowej, jak i w sferze więzi rodzinnych, wymaga podjęcia stosownych kroków ze strony państwa. Wszelkie działania podejmowane na rzecz dobra dziecka i jego rodziny powinny być spójne i zgodne z potrzebami osób. W związku z tym, Gmina od lat prowadzi działania pomocowe dla rodzin z dysfunkcjami. Rosnące zagrożenia wywierają jednak potrzebę tworzenia programu wspierania rodziny, która to stanowi „podstawowe środowisko życia i wychowania młodego pokolenia”. Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. z 2016 r., poz. 575) ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny w gminie Choroszcz na lata 2016-2018. Priorytetem będzie stworzenie działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu mieszkańców. Świadczenie wsparcia dla rodzin zagrożonych społecznym obniżeniem standardu życia ma dać poczucie bezpieczeństwa i gwarancje wsparcia instytucjonalnego. Każdy świadczeniobiorca powinien mieć zapewnione wsparcie i posiadać pewność, że może je otrzymać w instytucjach do tego celu powołanych. Działania na rzecz rodziny to czynności skierowane do poszczególnych jej członków oraz kampanie prowadzone na rzecz całej wspólnoty. Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin i dzieci przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mających na celu przywrócenie

im zdolności do wypełniania tych ról, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Ma to na celu pomoc w odzyskaniu przez rodziców funkcji opiekuńczych, tj. umożliwienie dziecku powrotu do środowiska rodzinnego.

Podstawy prawne do realizacji programu:

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej jest najważniejszym aktem prawnym regulującym wszystkie aspekty życia członków naszego społeczeństwa. Jest to akt prawny najwyższej wagi, któremu powinny być podporządkowane ustawy i rozporządzenia dotyczące różnych sfer życia społecznego. Realizacja polityki wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej opiera się między innymi na poniższych aktach prawnych:

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2016 r. poz. 575),
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2016 r. poz. 930),
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015r., poz. 1390),
4. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2015 r. poz. 583 z późn. zm.),
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2015 poz. 1286 z późn. zm.)
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U z 2005r.,poz.179 z późn. zm.)
7. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015r, poz. 1515 zm.)

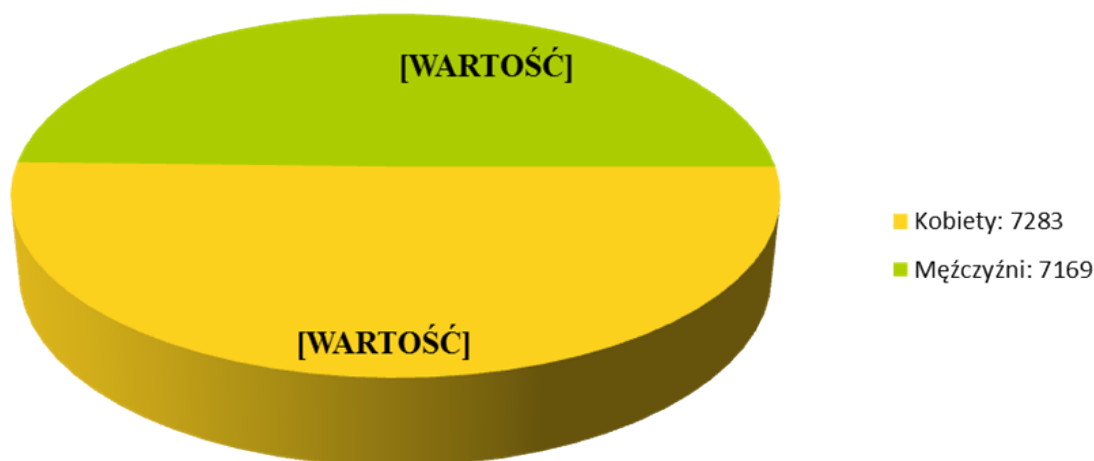
DIAGNOZA DEMOGRAFICZNA GMINY CHOROSZCZ

Miasto i gmina Choroszcz położone są w środkowej części województwa podlaskiego oraz zachodniej części powiatu białostockiego przy ważnym szlaku komunikacyjnym Warszawa - Białystok i wchodzi w skład aglomeracji białostockiej. Od wschodu gmina graniczy z miastem Białystok oraz gminą Juchnowiec Kościelny, od południa z gminami Łapy i Turośń Kościelna, od zachodu z gminami Kobylin Borzymy i Sokoły, od północy z gminami Tykocin i Dobrzyniewo Kościelne. Zachodnia granica gminy biegnie doliną Narwi, wśród labiryntu wodnego „polskiej Amazonii” Narwiańskiego Parku Narodowego.

Powierzchnia gminy wynosi 164 km² w tym miasta 16,8 km² i obejmuje 32 sołectwa oraz miasto Choroszcz - odległe ok. 11 km od stolicy województwa - Białegostoku.

Liczba ludności na dzień 31.12.2015r. wynosi 14.452 osoby, w tym 7.283 kobiet i 7.169 mężczyzn.

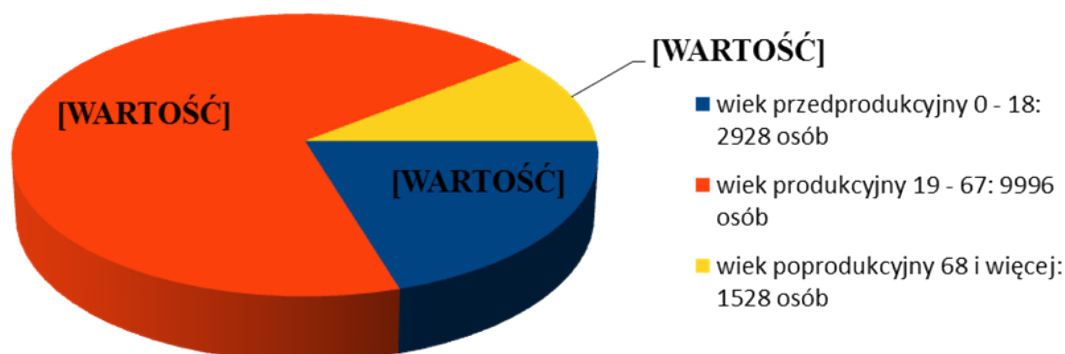
Wykres1. Statystyka mieszkańców gminy według płci

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Choroszczy na dzień 31.12.2015 r.

Analiza liczby mieszkańców gminy jasno wskazuje, iż ludność dzieli się na połowę, z nieznaczną przewagą kobiet.

Wykres2. Statystyka mieszkańców według wieku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji ludności Urzędu Miejskiego w Choroszczy na dzień 31.12.2015 r.

Gminę Choroszcz zamieszkuje 2.928 osób w wieku przedprodukcyjnym, 9.996 osób w wieku produkcyjnym oraz 1.528 osób w wieku poprodukcyjnym, tj. 67 lat i więcej. Z tego wynika, że populację mieszkańców gminy stanowią w większości ludzie młodzi będący w wieku aktywności zawodowej - stanowią oni 69,17% ogółu mieszkańców.

DIAGNOZA SPOŁECZNA W GMINIE CHOROSZCZ

Do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny niezbędna jest analiza danych o osobach i rodzinach z terenu gminy objętych wsparciem m.in. Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choroszczy .

W 2015 roku ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało ogółem 354 rodzin.

Typ rodzin objętych pomocą społeczną w 2015r. wg spr. MPiPS-03

Wyszczególnienie	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinie
	Ogółem	w tym na wsi	
Rodziny ogółem, w tym:	354	191	947
rodziny z dziećmi	117	75	532
w tym rodziny niepełne	66	31	204

Na terenie gminy Choroszcz jest wiele osób korzystających z pomocy społecznej. Przyczynia się do tego trudna sytuacja na rynku pracy. Brak możliwości zatrudnienia powoduje, iż powstają enklawy biedy, często

dziedziczonej przez dzieci. Utrzymująca się niezmiennie trudna sytuacja rodzin związana z brakiem pracy, a tym samym źródła dochodu pozwalającego prowadzić godne życie, przekłada się następnie na patologie społeczne.

Według art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930) najczęstszymi powodami przyznawania pomocy są: ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, rodziny niepełne, alkoholizm lub narkomania, trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, zdarzenia losowe, sytuacja kryzysowa, klęska żywiołowa lub ekologiczna. Jak w każdej społeczności, tak również w Gminie Choroszcz część mieszkańców nie radzi sobie z problemami życiowymi i potrzebuje wsparcia. Rolą gminy w zakresie realizacji zadań pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Na poziomie gminy pomoc społeczna kierowana jest bezpośrednio do osób potrzebujących. Skupia się również na pomocy i wsparciu w rozwiązywaniu określonych problemów. Zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Choroszcz realizuje Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy, który poprzez wsparcie osób i rodzin umożliwia im przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Przydzielany rodzaj, forma i rozmiar świadczenia są odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, a potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy są uwzględniane na miarę celów i możliwości Ośrodka.

Najczęstsze powody przyznawania pomocy społecznej w 2014 roku i 2015 roku

Trudna sytuacja życiowa	2014 rok		2015	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	156	328	156	294
Bezdomność	6	6	6	6
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietność	18	86	26	109
Bezrobocie	178	452	163	438
Niepełnosprawność	153	317	147	309
Długotrwała lub ciężka choroba	119	270	120	277
Przemoc w rodzinie				
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym:	82	367	85	366
- w rodzinach niepełnych	33	98	38	110
- w rodzinach wielodzietnych	36	218	37	216
Alkoholizm	27	54	31	47
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	6	6	6	6

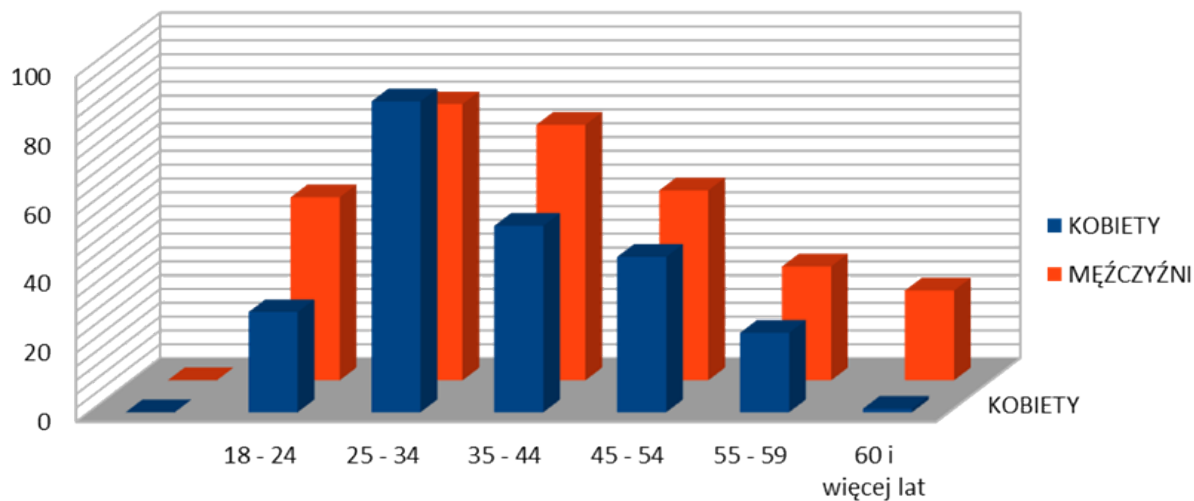
Źródło: Dane Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choroszczy.

Analiza tabeli pozwala stwierdzić iż, wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej jednym z głównych powodów jest bezrobocie i ubóstwo oraz niepełnosprawność i długotrwała lub ciężka choroba. Powyższe dane wskazują, że kwestia bezrobocia jest czynnikiem dominującym w strukturze udzielania pomocy, kolejnym przeważającym powodem jest ubóstwo.

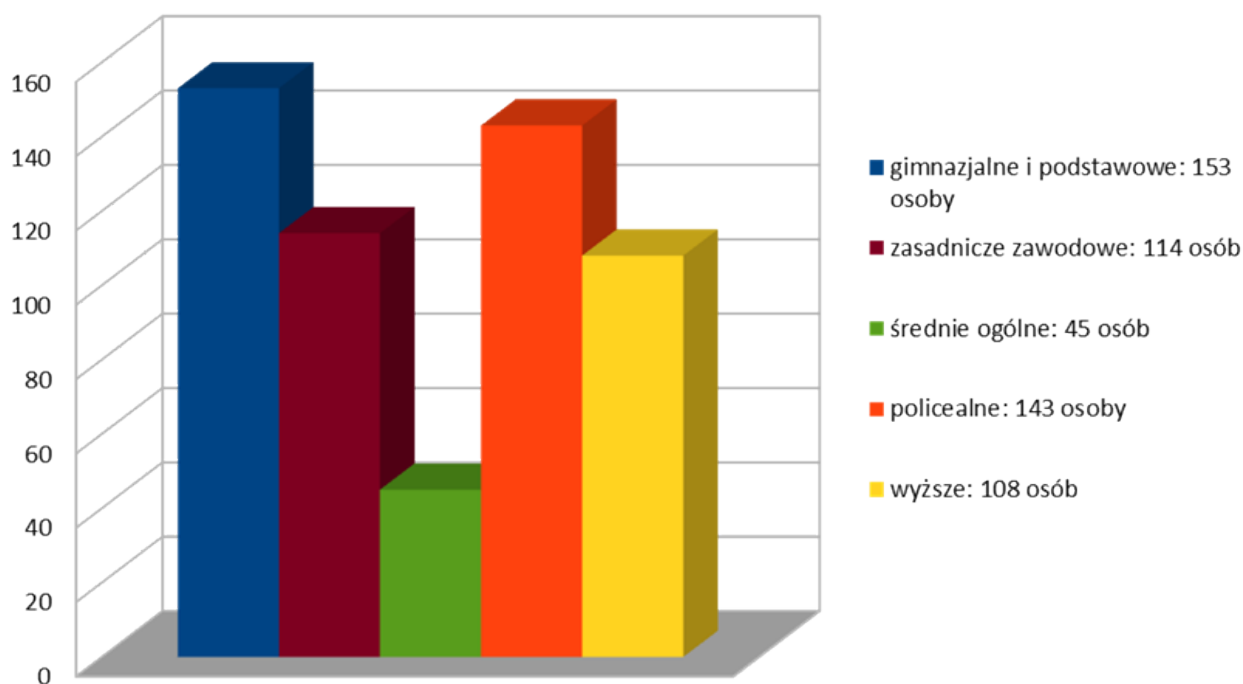
Na terenie gminy Choroszcz na koniec 2015 r. 3,89 % ogółu ludności stanowili bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy, tj. 563 osoby z tego 242 osoby to kobiety, a 321 to mężczyźni.

Wykres 3- Osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP w. wieku

Jak wskazuje poniższy wykres najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP to osoby w przedziale wiekowym od 25 lat do 44 lat i dotyczy to zarówno kobiet jak i mężczyzn.

Wykres 4 - Osoby zarejestrowane w PUP w. wykształcenia

Największą grupę osób bezrobotnych stanowią osoby posiadające wykształcenie podstawowe i gimnazjalne, najmniej osób bezrobotnych jest w grupie posiadających wykształcenie ogólne.

Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku wynika, iż do końca 2015 roku pieczę zastępczą było objętych 11 dzieci z terenu gminy Choroszcz, z tego 7 dzieci przebywało w rodzinach zastępczych, a 4 dzieci przebywało w placówce opiekuńczo - wychowawczej.

Placówki oświatowe w ramach swojej działalności w zakresie poprawy sytuacji dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym realizują szereg działań edukacyjnych, wychowawczych, uzupełniających brakującą wiedzę, a także działań rozwijających zdolności i zainteresowania uczniów. Liczba dzieci i uczniów uczęszczających do placówek oświatowych gminy Choroszcz na dzień 1 września 2015 r. wynosiła 1.220, w tym:

Lp.	Placówka	Liczba uczęszczających dzieci
1.	Przedszkole Samorządowe – ogółem w tym oddziały: a/Choroszcz b/Kruszewo c/Klepacze d/Złotoria e/Łyski f/Barszczewo	264 147 13 11 15 19 60
2.	Szkoła Podstawowa w Choroszczy z filią w Rogowie	(506+ 15) 521

3.	Szkoła Podstawowa w Kruszewie	54
4.	Szkoła Podstawowa w Złotorii	65
5.	Zespół Szkół w Choroszczycy – ogółem w tym : a/ Gimnazjum b/Liceum Ogólnokształcące	316 301 15

Realizacja Lokalnego Programu na terenie Gminy Choroszcz
Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> -Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie białostockim na lata 2015-2017. -Aktywna współpraca instytucji działających na rzecz rodziny. -Współpraca z Centrum Ochrony Dziecka i Rodziny - Klanza w Białymstoku. -Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny. -Dobre rozeznanie środowiska lokalnego m.in. przez pracowników służb pomocy społecznej, pedagogów szkolnych. -Baza instytucji wspierających rodzinę (w szczególności: policja, sąd, MGOPS, PCPR, organizacje pozarządowe). -Profesjonalna praca służb pomocy społecznej. -Oferty sportowe i baza lokalowa (boisko Orlik) -Funkcjonowanie placówek służby zdrowia na terenie gminy. -Funkcjonowanie na terenie gminy świetlic wiejskich. -Funkcjonowanie biblioteki gminnej z filią -Funkcjonowanie placówek oświatowych na terenie gminy. -Funkcjonowanie punktu konsultacyjnego -Praca asystenta rodziny (pomoc rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych) -Funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego 	<ul style="list-style-type: none"> -Znaczny poziom bezrobocia. -Wysokie koszty utrzymania rodziny. -Znaczny wskaźnik ubóstwa. -Ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę. -System prawny (zbyt niskie kryterium dochodowe uprawniające do otrzymania świadczeń socjalnych i świadczeń rodzinnych). -Niewystarczająca liczba mieszkań socjalnych. -Wzrost liczby zadań zleczanych samorządom gminnym. -Brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych. -Bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie. -Niska świadomość rodziców w rodzinach dysfunkcyjnych dotycząca kwestii edukacyjnych i wychowawczych. -Bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach z dysfunkcjami. -Brak współdziałania rodziców w zakresie edukacji dzieci w rodzinach z problemami.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> -Polityka państwa przyjazna rodzinom. -Spadek bezrobocia. -Zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych. -Współpraca rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu własnych problemów życiowych. -Pozyskiwanie środków zewnętrznych na aktywizację zawodową i społeczną osób w rodzinach zagrożonych wykluczeniem społecznym. -Ustanawianie rodzin wspierających -Podnoszenie kwalifikacji przez asystenta rodziny. -Rozwój wolontariatu -Edukacja rodziców. -Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę. -Zwiększenie środków finansowych w obszarze pomocy społecznej, edukacji i wychowania. -Większa aktywność organizacji pozarządowych. -Zwiększenie i zróżnicowanie bezpłatnych ofert kulturalnych. -Realizowanie programów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia. 	<ul style="list-style-type: none"> -Zanik więzi, tradycji rodzinnych, „pęd życia”. -Wzrost kosztów utrzymania rodzin. -Rozszerzenie zjawisk patologicznych (przemoc, narkomania, hazard, alkoholizm i inne uzależnienia). -Zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców. -Rozszerzenie kręgów ubóstwa (m. in. wśród osób pracujących). -Uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko „dziedziczenia biedy”. -Demotywny charakter przyjmowania świadczeń społecznych, roszczeniowa postawa świadczeniobiorców, -Ograniczenie środków finansowych przeznaczonych na edukację. -Ograniczanie środków finansowych na podnoszenie kwalifikacji przez specjalistów. -Wymogi zachowywania standardów w sprawie zakładania żłobków, Klubów Dziecięcych. -Problem eurosieroctwa -skutek migracji jednego lub obojga rodziców w wyniku, którego dzieci pozostają najczęściej pod opieką drugiego współmałżonka,

-Możliwość zakładania żłobków przez osoby fizyczne. -Sprawowanie opieki przez dziennego opiekuna lub nianię. -Możliwość utworzenia placówek wsparcia dziennego w formie pomocy podwórkowej prowadzonej przez wychowawców dla dzieci i młodzieży	dziadków, dalszej rodziny, a nawet same.
---	--

Odbiorcy programu

Odbiorcami programu są:

- 1) rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia i nie sprawuje należytej opieki,
- 3) przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

Adresatami programu są w szczególności następujące rodziny i dzieci:

1. Rodziny niezaradne życiowo

Programem mogą zostać objęte rodziny, które nie posiadają zdolności wychowawczych i popełniają błędy wychowawcze. W takiej rodzinie brak jest stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa. Innymi słowy dysfunkcyjność rodziny wpływa na załamanie struktury relacji rodzinnej. Wtedy też rodzina jako podstawowa komórka społeczna nie może spełniać podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Najczęściej problemy w takich rodzinach wynikają z niskiego poziomu wykształcenia rodziców czy też trudnej sytuacji materialno-bytowej.

2. Rodziny z problemem ubóstwa obarczone bezrobociem

Rodziny naznaczone ubóstwem, często wynikającym z braku pracy, są tą częścią społeczeństwa, która jest zagrożona dezorganizacją pracy rodziny. Wiele osób korzystających z pomocy Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choroszczy boryka się z problemem bezrobocia. Brak pracy jest czynnikiem, który ma wpływ na zaspakajanie podstawowych potrzeb rodziny i prowadzi do narastania kwestii ubóstwa.

3. Rodziny dotknięte przemocą

Liczba rodzin dotkniętych przemocą wzrasta. W 2015 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 27 „Niebieskich Kart”. Przemoc fizyczna i psychiczna nie znajduje swego źródła tylko w rodzinach z obniżoną sprawnością bytową i materialną. Coraz częściej problem dotyczy rodzin pełnych, dobrze sytuowanych materialnie oraz ludzi wykształconych. Niestety, tylko nieliczne z rodzin dotkniętych przemocą zgłaszają swój problem. Często temat przemocy domowej pozostaje nadal w tzw. „czterech ścianach”.

4. Dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym

Dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym mają na ogół problemy w sferze emocjonalnej. Ich zaburzenia nie pozwalają na prawidłowe funkcjonowanie.

W taki sposób dziecko z głębokim deficytem emocjonalnym nie wykształtuje odpowiedniej hierarchii wartości. Proces ukierunkowania dziecka jest niezwykle trudnym procesem, który pochłania wiele pracy i wysiłku. Na niedostosowanie społeczne dzieci duży wpływ ma środowisko pierwotne, którym jest rodzina oraz rozwój cywilizacji i technologii, a także środowisko rówieśnicze.

Nie mniej jednak rodzina niezależnie od tego jak funkcjonuje, czy jest środowiskiem zdrowym i wartościowym moralnie, czy też przejawia wyraźne cechy patologii - w każdym przypadku kształtuje osobowość, postawę społeczną, wyznacza koleje losu dziecka.

Cele główne i szczegółowe programu

Cel główny programu:

Tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania.

Cele szczegółowe:

- Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.
- Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym.

- Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego

Realizacja programu

Cel szczegółowy 1. Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.

Lp.	Działania	Okres	Realizator	Wskaźniki	Źródło finansowania
1.	Pomoc rodzinom wspierającym (w razie stwierdzonych potrzeb)	2016-2018	MGOPS	Liczba rodzin objętych pomocą	Środki własne realizatorów działania, dotacje, środki zewnętrzne
2.	Wspieranie rodzin i dzieci przez asystenta rodziny i pracowników socjalnych.	2016-2018	MGOPS	Liczba wspieranych rodzin	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
3.	Wsparcie dzienne w formie pomocy podwórkowej	2016-2018	Organizacje pozarządowe	Liczba osób objętych wsparciem	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
4.	Realizowanie programów profilaktycznych z zakresu dysfunkcji rodzin	2016-2018	Placówki oświatowe, kulturalne	Liczba zrealizowanych programów	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
5.	Organizowanie szkoleń, prelekcji, porad, warsztatów dla rodziców	2016-2018	PCPR B-stok, Placówki oświatowe, MGOPS	Liczba zrealizowanych szkoleń, warsztatów, porad	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
6.	Indywidualne poradnictwo zawodowe /psychologiczne i pedagogiczne.	2016-2018	PCPR B-stok, Placówki oświatowe, Powiatowy Urząd Pracy.	Liczba porad	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
7.	Organizowanie konferencji dot. problematyki rodzinnej	2016-2018	ROPS	Ilość konferencji	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
8.	Promowanie rodzinnej integracji	2016-2018	Placówki oświatowe, Urząd Miejski, M-GCKiS	Ilość imprez, spotkań integracyjnych	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne

Cel szczegółowy 2. Współpraca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych.

Lp.	Działania	Okres	Realizator	Wskaźniki	Źródło finansowania
1.	Analiza sytuacji rodzin, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej.	2016-2018	MGOPS, Placówki oświatowe, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, KP Łapy, KP IV B-stok	Liczba analizowanych rodzin	Środki własne realizatorów działania,
2.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem.	2016-2018	MGOPS, Zespół (Kuratorskiej Służby Sądowej Placówki	Liczba monitorowanych rodzin	Środki własne realizatorów działania,

			oświatowe, KP Łapy, KP IV B-stok, PCPR		
3.	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (w tym pomoc psychologiczna i prawna)	2016-2018	MGOPS, PCPR, Placówki oświatowe	Liczba konsultacji Liczba udzielonych porad	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
4.	Organizowanie grup wsparcia (w razie potrzeb)	2016-2018	MGOPS, GKRPA,	Liczba zorganizowanych grup wsparcia	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne

**Cel szczegółowy 3.
Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.**

Lp.	Działania	Okres	Realizator	Wskaźniki	Źródło finansowania
1.	Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom zagrożonym kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. (świadczenia z pomocy społecznej, świadczenia rodzinne, Fundusz alimentacyjny, stypendia i zasiłki szkolne itp.)	2016-2018	MGOPS, Organizacje pozarządowe, Urząd Miejski	Liczba rodzin objętych pomocą	Środki własne realizatorów działania, dotacje, środki zewnętrzne
2.	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.	2016-2018	NZOZ MGOPS	Liczba monitorowanych rodzin	Środki własne realizatorów działania,
3.	Organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin z problemami	2016-2018	GKRPA, MGOPS, Organizacje pozarządowe, Placówki oświatowe	Liczba zorganizowanych form wypoczynku Liczba uczestników wypoczynku	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
4.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo- wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	2016-2018	MGOPS	Liczba umieszczonych dzieci we wskazanych placówkach	Środki własne realizatorów działania, dotacje
5.	Pomoc rodzinom w formie Karty Dużej Rodziny (ulgi w komunikacji, ulgi w korzystaniu z instytucji kultury itp.)	2016-2018	Urząd Miejski, MGOPS	Liczba rodzin objętych KDR	Środki własne realizatorów

Realizatorzy programu

- Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy
- Urząd Miejski w Choroszczy,
- Placówki oświatowe,
- Organizacje pozarządowe

Program realizowany będzie ponadto przy współpracy z następującymi podmiotami:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 2) Punkt Konsultacyjny Uzależnień w Choroszczy
- 3) Klub Abstynenta „Wolność” w Choroszczy

- 4) Poradnia Psychologiczno-Pedagogicznej w Białymstoku
- 5) Zespół Interdyscyplinarny
- 6) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku
- 7) Zespół Kuratorskiej Służby Sądowniczej w Białymstoku
- 8) Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku
- 9) Komisariat Policji w Łapach
- 10) IV Komisariat Policji w Białymstoku
- 11) Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej
- 12) Miejsko - Gminne Centrum Kultury i Sportu w Choroszczy

Finansowanie

1. Zakres realizacji działań w programie niewynikających bezpośrednio z przepisów ustawy, uzależniony będzie zarówno od wielkości posiadanych środków finansowych Gminy Choroszcz, jak również środków pochodzących od organizacji pozarządowych i innych podmiotów zaangażowanych w działania na rzecz wspierania rodzin.

2. Zadania zawarte w programie wspierania rodziny w latach 2016-2018 roku będą finansowane z następujących źródeł:

- 1) środki z budżetu państwa,
- 2) środki z budżetu Gminy Choroszcz,
- 3) środki własne podmiotów zaangażowanych w realizację Programu,
- 4) inne źródła, np. projekty unijne, itp.

Efekty i rezultaty programu

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- 1) poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi;
- 2) przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej;
- 3) zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych;
- 4) poprawa sytuacji dziecka w rodzinie;
- 5) poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny i dziecka;
- 6) wypracowanie procedury dotyczącej analizy sytuacji rodziny pod kątem zasadności przydzielenia asystenta rodziny.

Monitoring i ewaluacja

Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny. Monitoring będzie polegał na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Analiza i ocena zebranych informacji pozwoli na planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczas ustalonych.

Zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej...” w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań”. Koordynatorem w zakresie realizacji Programu jest Kierownik Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choroszczy.

Podsumowanie

Program zakłada tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie gminy Choroszcz oraz poprawy stylu i jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku i poczucie odpowiedzialności przy wykorzystywaniu też własnej aktywności i potencjału jaki posiada. Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji Programu jest ścisła współpraca podmiotów zajmujących się sprawami rodziny i podejmowanie interdyscyplinarnych działań.

Zespół tworzący program

Niniejszy dokument został przygotowany przez Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy.

UZASADNIENIE

Obowiązek uchwalenia 3-letniego programu dotyczącego wspierania rodziny wynika z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2016r. poz. 575).

Przywoływany przepis mówi, że opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny należy do zadań własnych gminy. Program winien być przyjęty przez Radę Gminy w formie uchwały.

„Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Choroszcz na lata 2016 – 2018” adresowany jest do rodzin nie radzących sobie z wypełnianiem funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a także do rodzin, które wyrażają wolę współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dziećmi objętymi instytucjonalną lub rodzinną pieczą zastępczą. Problemy związane ze sprawowaniem opieki nad dziećmi stanowią istotną przyczynę ubiegania się o pomoc. W roku 2015 na wniosek pracowników socjalnych 10 rodzin najsłabiej radzących sobie ze sprawowaniem opieki nad dziećmi objęto działaniami wspierającymi, prowadzonymi przez asystenta rodziny.

Cele jakie stawia przed sobą Program ukierunkowane są przede wszystkim na zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, aktywizowanie rodzin do podejmowania działań wzmacniających prawidłowe wypełnianie funkcji rodzicielskich, niwelowanie deficytów osłabiających funkcjonowanie rodziny, a także tworzenie warunków pozwalających na powrót dzieci objętych pieczą pod opiekę rodziców.